

REDACTIONEEL GEDEELTE

REDACTIONEEL BELEID

Op het moment van het ter perse gaan van dit nummer, ontvingen wij een schrijven van de hand van den heer J. Sanders Ezn., dat wij niet met een kleine letter onder „Ingezonden” willen plaatsen, maar op déze plaats onder de aandacht van onze lezers willen brengen.

Het luidt als volgt:

HET ONDERWIJSMOERAS.

Geachte Redactie!

Als ik boven dit ingezonden stuk den titel plaats, welken Gij (Uw Hoofdredacteur N.) aan Uw hoofdartikel in het vorige nummer hebt gegeven, is dit alleen, om den lezer onmiddellijk te doen weten, dat ik iets naar aanleiding van dat artikel te zeggen heb. Den titel zelf laat ik voor Uwe rekening.

Uw bedoelde artikel bevat, wat de weergave der vermelde feiten betreft, verschillende onjuistheden; het onthoudt den lezer eenige niet door U vermelde feiten, welker kennis voor hem van het hoogste gewicht zou zijn, voor zoover hij belangstellend is in de aangelegenheid. En het geeft de subjectieve opvatting van den schrijver weer op eene minder gereserveerde wijze, dan, naar mijne meening, in een hoofdredactioneel artikel van het orgaan der nationale tandheeskundige vereenigingen behoorde te worden gevolgd.

Aan dezelfde euvelen leed Uw artikel over hetzelfde onderwerp in dit tijdschrift van Mei 1924.

Wanneer ik deze beweringen niet door bewijzen staaf, geschiedt dit, omdat ik het algemeen belang van een polemiek over deze punten slechts gering acht. Ik verzoek U derhalve reeds bij voorbaat, niet in een onderschrift mij tegemoet te voeren, dat ik mij tot die bewijzen blijkbaar niet in staat gevoel.

Wat ik mij dan als nut van deze bewering zonder meer, door mijn naam ondertekend, voorstel? Voornamelijk dat zij, die voor de politiek van het Tijdschrift verantwoordelijk zijn, of daarop invloed kunnen uitoefenen, en in de eerste plaats Gijzelf, eens ernstig nagaan of er in de toekomst motieven en middelen kunnen worden gevonden voor een juister, vollediger, en ietwat minder gekleurde voorlichting van de lezers.

Ik zou wellicht toch alleen hiervoor ook nu niet, evenmin als na Uw artikel van Mei 1924, naar de pen hebben gegrepen, wanneer niet op pag. 400 in het vorige nummer eenige uitdrukkingen voorkwamen, welke ik niet zonder meer kan laten passeeren, in het belang der zaak en ter geruststelling van hen, die voor de plannen van mijne medestanders en mij nog een ander soort van sympathie koesteren dan Gij betoont, blijkens de alinea, waarin die uitdrukkingen voorkomen:

Gij hadt, zoo schrijft Gij, onzen voorstellen „gaarne eervoller dood gegund, dan la mort sans phrase”, welke ze, naar Uwe meening, door het eenvoudige schrijven van de Lectorenvergadering bij het Tandheelkundig Instituut aan de Faculteit der Geneeskunde te Utrecht zouden zijn gestorven! Nu ben ik van de oprechtheid Uwer hierin uitgedrukte goede bedoeling innig overtuigd, maar, wat ik U verzoeken mag, spaar voorloopig dezen plannen Uw hartelijk medelijden; ze hebben het

heusich nog niet noodig: Les gens, que vous tuez, se portent très bien! De plannen zijn zoo levend als ooit, en, Gij weet het toch, — hun, die worden doodgezegd, is veelal een lang en gelukkig leven beschoren!

Ik dank U voor de opname van deze kleine toevoeging.

Amsterdam, 30 Juni 1925. J. SANDERS Ezn.

Wij voelen ons verplicht, naar aanleiding van dit schrijven onzerzijds eenige opmerkingen te maken.

Allereerst dan over de zaak zelve.

Die „Mort sans phrase” slaat niet op de mogelijkheid, dat de theoretische idealen inzake Onderwijs van de heeren Sanders c.s. wellicht een meer of minder grooten aanhang zullen genieten, maar op het nuchtere feit, dat de beslissing der Lectoren de practische uitvoerbaarheid, voorzover die mocht hebben bestaan, heeft *vernietigd*.

Immers, een ieder die iets afweet van de wijze waarop veranderingen van Regeeringswege ontstaan, weet ook dat in ons lieve vaderland tegen het begrip „wijziging” op zichzelf al een verzet onstaat, dat alleen dán kans heeft, gebroken te worden, wanneer door belanghebbenden in volkomen eendracht, wordt samengewerkt om die wijziging tot stand te brengen.

Ontbreekt die samenwerking, dan is het verschil van meening der deskundigen onderling al meer dan voldoende reden om te bevoegder plaatse iedere verandering af te wijzen!

Afgescheiden dus van argumenten, is het feit dat het College van Lectoren zich eenparig in een bepaalde richting heeft uitgesproken, voldoende om een andere zienswijze tot mislukking te brengen.

Het eenige wat in zulk een geval is te bereiken, is door bestrijding die plannen eveneens te doen terzijde stellen, omdat men zodoende „gelukkig van het gezanik af is.”

Dat binnen afzienbaren tijd het College van Lectoren zijn

zoo juist bepaalde eenparige meening inzake onderwijs door een andere zal vervangen, zal vermoedelijk ook de heer Sanders wel niet gelooven.

En vandaar dat ik blijf bij mijne meening, dat door het bewuste schrijven over het Onderwijsrapport, wat betreft zijn conclusies, la mort sans phrase is uitgesproken.

Belangrijker dan het bovenstaande is echter de meening van den inzender dat de ondergeteekende in zijn hoofdartikelen, „zijn subjectieve opvattingen weergeeft op een minder gereserveerde wijze, dan in dit orgaan behoorde te worden gevolgd.”

Beduidend erger wordt het nog, wanneer der Redactie wordt aangeraden, „eens ernstig na te gaan, of er in de toekomst motieven en middelen kunnen worden gevonden voor een juister, vollediger en ietwat minder gekleurde voorlichting van de lezers.”

Hoezeer ik — den geachten inzender kennende — ook overtuigd ben, dat hij noch de Redactie, noch den Hoofdredacteur van kwade trouw verdenkt, een geregeld terugkeerende onjuiste, onvolledige en gekleurde voorlichting, is voor ieder die Hollandsch verstaat een zeer ernstige beschuldiging. En de hoofdredacteur wenscht zoowel namens de Redactie als namens zich zelve, die beschuldiging ten scherpste terug te wijzen. Hij wenscht verder op te merken, dat wanneer deze wijze van voorlichting inderdaad heeft bestaan, het wel heel verwonderlijk en bedroevend tevens is, dat de slachtoffers zich dit bijna vijf jaar lang hebben laten welgevalen, zonder ooit blijk te geven hiervan iets te bespeuren of daartegen te willen protesteeren. Want nimmer is door de Redactie een dergelijk protest ontvangen, laat staan geweigerd.

Iets anders is het met de „subjectieve opvattingen des hoofdredacteurs.”

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van het Tijdschrift in Februari 1924 is door den heer Sanders hierover reeds een opmerking gemaakt.

De H.R. heeft daar toen uiteengezet, waarom hij meende zoo en niet anders te moeten handelen en waarom hij ook in de toekomst daarmee zou doorgaan.

De Vergadering heeft zich daar niet tegen verzet.

Daaruit valt dus te concluderen dat èn het Alg. Bestuur, èn de Redactie èn de lezers — door hun zwijgen — aan dit beleid hunne goedkeuring hebben gehecht.

Nu de heer Sanders meent goed te doen, zijn opmerkingen thans in het openbaar te herhalen, heeft de hoofdredacteur er geen bezwaar tegen om daarop te antwoorden dat het hem de eenig mogelijke manier lijkt, dat de schrijver van een hoofdartikel zijn subjectieve meening te kennen geeft. Die artikelen zijn onderteekend en men weet dus wie de schrijver is, die men ten allen tijde ter verantwoording kan roepen.

En daar de kolommen van het Tijdschrift voor een ieder open staan, kan juist deze subjectieve meening eventueel aanleiding geven tot een vruchtbare gedachtenwisseling over deze of gene kwestie.

De H.R. heeft zich bij deze methode zeer wel bevonden en is dan ook in het minst niet bereid daarin verandering te brengen.

Hij wil en kan echter gaarne één concessie doen, en dat is, dat hij ieder oogenblik bereid is, zijn functie neer te leggen indien de heer Sanders hem daarin wil opvolgen of iemand gevonden heeft, die geschikt en bereid is zijn taak over te nemen. *Dictum sapienti sat est!*

N.

DE JAARVERGADERING DER MAATSCHAPPIJ

Het was ditmaal een heele reis om de Jaarvergadering bij te wonen, doch het stedschoon van Zeeland's hoofdstad was, voor wie niet eerder deszelfs verrassenden indruk had ondergaan, een royale vergoeding voor een wel wat vroegtijdig in-den-steek-laten van het werk.

Met dat al had een zestigtal belangstellenden-van-de-daad zich reisvaardig gemaakt om elkaar te vinden in het huis van St. Joris, alwaar Holthaus zijn getrouwen het welkom toeriep. Voor het overige maakte hij het in zijn openingswoord kort, door te breken met de goede presidenteele gewoonte om de lotgevallen der maatschappelijke tandheelkunde de revue te laten passeeren en de hoofdmomenten nog eens voor het voetlicht te plaatsen.

Deze taak was thans aan den secretaris geëndosseerd, die zich door een uitvoerige en degelijke constructie van zijn Jaarverslag daarvan op verdienstelijke wijze heeft gekweten. ¹⁾ Helaas voelde ook Pitsch zich geroepen het auditorium te ontzien, dies stormde hij in pijl-snelle vaart over de talrijke bladzijden van het manuscript, zijn toehoorders ver achter zich latende in het kielzog van zijn tong-rapheid.

Daarna legde de penningmeester getuigenis af van zijn financieele talenten en ijver om van de kasmiddelen opnieuw vier mille soliede rentegevend te beleggen.

Intusschen had de secretarieele plichtsbetrachting inzake het Jaarverslag de diverse Commissies het gras dermate voor

¹⁾ Elders in dit nummer vindt de belangstellende lezer het Jaarverslag in extenso afgedrukt.

de voeten weggemaaid, dat hun woordvoerders omtrent derzelve werkzaamheid in het afgelopen jaar weinig nieuws meer te vertellen hadden. Aangaande de Onderwijs-commissie zij vermeld dat Nord zijn ontslag indiende en door Klinkhamer vervangen werd en dat de commissie naar Van Hasselt meedeelde, het ten vorigen jare te water gelaten herzieningsplan wederom op de helling heeft gehaald. Zij is met ijver bezig om het rapport opnieuw door te zien om na grondige her-bestudeering haar nieuwe zienswijze in een aantal stellingen vast te leggen, dewelke nadien nog door de geheele commissie aan alle kanten bekeken zullen worden, alvorens in een speciale vergadering het aldus gereviseerde rapport aan een algemeene gedachtenwisseling zal worden blootgesteld.

Het verslag van de Ziekenfonds-commissie gaf weinig stof tot debat. Alleen verweerde Van der Linde zich tegen het verwijt van gebrek aan actieve medewerking van de zijde der correspondenten, door de niet-onvermakelijke mededeeling, dat niets van een enquête, zooals in het Verslag vermeld, hem in geschrifte had bereikt. Een onderzoek wees echter uit, dat de desbetreffende briefwisseling bij de gelijknamige medewerkers van het Steunfonds was terechtgekomen!

Van meer belang was de discussie naar aanleiding van het doorwrochte rapport van de Studiecommissie voor de schooltandverzorging. Van Hasselt opende de rij der sprekers over dit onderwerp met de mededeeling, dat hem gebleken was, dat de onderwijs-autoriteiten bezwaar hebben tegen een behandeling onder schooltijd. Het eerste onderzoek in de klasse, waarbij het contact met den schooltandarts in bekende omgeving ingeleid wordt (de psychologisch belangrijke factor) kon in hun oogen wel genade vinden. Hoe groot ook de voordeelen van een behandeling tijdens de schooluren mogen zijn, zoo leek het hem uit tactische overwegingen gewenscht de meening der autoriteiten „uit den weg te gaan,” ten einde de zaak zelve niet te schaden. Waartegen

Van Andel, van de zijde der commissie niet ten onrechte, aanvoerde, dat met de behandeling in of buiten de school het in het Rapport op den voorgrond gestelde paedagogische element in de schooltandverzorging staat of valt. In Bonn schijnt men echter van behandeling in de school teruggekomen te zijn.

Een tweede punt van meeningsverschil vormde de laatste conclusie der commissie: de wenschelijkheid van de aanstelling van mondverzorgsters. Bakker was de eerste, die in deze creatie een instituut van onbevoegde uitoefening voorzag, welke verwachting door meerderen (o.a. Klinkhamer) werd gedeeld. Vooral de bedoeling om ook de tandsteenverwijdering aan de mondverzorgsters over te laten maakte hen huiverig om een ondergeschikte bevoegdheid te verleenen (want er zou natuurlijk een cursus, examen en diploma van komen), die door allerlei omstandigheden de bezitsters er toe zou kunnen brengen om particulier haar diensten beschikbaar te stellen, welke „denticure”, zooals iemand het noemde, weldra zou blijken een hellend vlak te zijn. Volgens Van Andel echter gaf de ervaring met het instituut in Amerika opgedaan, geen grond tot deze verwachting. Verder dan tot het uiten van bedenkingen tegen de conclusies kwam men niet, zoodat Sanders, met de commissie begaan, haar wel wat meer dan een „platonische adhaesie-betuiging” gunde, in den vorm van een stellige uitspraak. Nord was harder en weet de schuld daarvan aan de commissie, die verzuimd had met concrete voorstellen te komen, waarop Van Andel in het licht stelde dat hij, Nord, aldus meer van de commissie verwachtte dan de opdracht inhield, waarin slechts een bestudeering van het vraagstuk verlangd werd. Het doen van voorstellen zou een nieuwe opdracht aan de commissie vereischen. Hieromtrent zal het hoofdbestuur zich eerst hebben te beraden, zei de praeses en sneed een nieuwe moot aan van het programma door Klinkhamer's specialiteit aan de orde te stellen. Laatstgenoemde herinnerde het eerst aan het technikers-wetsontwerp, dat zoo juist ook de 1e Kamer ge-

passeerd is en ried aan waakzaam te zijn dat de Minister zijn gevoelens van billijkheid niet zou overdrijven door ook aan niet-zelfstandig gevestigde technikers bevoegdheden uit te reiken, waarop van die zijde, blijkens uitlatingen in hun orgaan, wordt gehoopt. Ook dient er bij Z.Ex. op aangedrongen dat een vergunning geweigerd worde aan wie krachtens bekend geworden feiten, bewezen hebben een gevaar te vormen voor het publiek. Ook Nord drong er op aan dat de Mij. niet haar plicht verzake, en haar invloed zal doen gelden, opdat uit den stroom van aanvragen slechts een minimum-aantal vergunningen voor den dag trede.

Vervolgens bracht Klinkhamer rapport uit over de werkzaamheid der commissie-B.O.U.T., die wederom met succes eenige veroordeelingen wist uit te lokken. Uit de verdere mededeelingen zij aangestipt, dat van groot belang in deze is het hooger beroep van een onbevoegde, die ondanks zijn gedekt-zijn, door den kantonrechter veroordeeld werd. Getracht zal worden in hoogste instantie daaromtrent een uitspraak te verkrijgen.

De Voorzitter vestigt nog de aandacht op de ondervonden medewerking van de Mij. t. b. d. Geneeskunde, die een lid royeerde, dat in combinatie met een techniker „werkte.”

Terwijl de vergadering zoo bezig was al die snoode wets-overtreders in te gipsen in hun welverdiende veroordeelingen, achtte Sanders den tijd gekomen voor de principiëele vraag van welk standpunt de Mij. zich de commissie B.O.U.T. veroorloofde. Daar het huishoudelijk reglement beroepsbelangen en volksbelangen onderscheidt en de B.O.U.T. blijkens het programma onder beroepsbelangen ressorteert, leek hem een uitspraak wel gewenscht. Hijzelf achtte alleen van uit een oogpunt van volkswelzijn de bestrijding gerechtvaardigd, hierin ondersteund door Nord, die slechts op die voorwaarde daarmee wenschte door te gaan, temeer toen Bakker de diagnose: verkapt eigenbelang had gesteld. De Voorzitter gaf ons echter niet de gelegenheid de kwestie meteen uit te maken. Ordnung musz sein, dus mocht niet verder af-

gedwaald worden van de orde en gingen we over tot het vraagstuk der technikersopleiding, nadat beloofd was Zaterdagmorgen het debat te mogen voortzetten tot het blijde einde.

Men herinnert zich hoe ter vorige vergadering van alle kanten verzet rees tegen een samenwerking met de vereeniging van technikers, waarvan leden zich aan onbevoegde uitoefening schuldig maakten. Zelfs in den boezem der commissie werkte dit door, met het gevolg dat over de al-of-niet-samenwerking de stemmen staakten en diensvolgens de commissie besloot om de mandaten ter beschikking te stellen van het hoofdbestuur. De tijd genas ook deze wond en de litteekenvorming leidde tot het hoofdbestuur's prae-advies om de o.u. vornoemd te beschouwen als een inwendige aangelegenheid der N. T. V. en niet te dezer zake doende. Bleef derhalve, als wèl ter zake, het gemeenschappelijk belang bij een goede opleiding en wering van te groote toevloed van leerlingen. Niemand handhaafde de vroegere bezwaren en dus werd conform het voorstel, om de samenwerking voort te zetten, besloten.

Visser, die ook het bovenstaande commissoriale drama vertolkte, wierp zich daarna op als pleitbezorger van het Steunorgaan en uitte jammerklachten over het te geringe aantal vaste contribuanten, waardoor het orgaan vooreerst nog niet in werking kan worden gesteld. Pas als het kapitaal 5 mille bedraagt is dat moment gekomen en zoo rijk is het fonds nog lang niet. Verscheidene leden bedachten hardop plannen tot werving van nieuwe donateurs, doch Van Hasselt kan geen tranen zien en dus vulde hij zonder meer het fonds tot aan den rand!!

Nadat nog de Directeur van het Incassobureau tot de conclusie gekomen was dat de provisie net voldoende bleek om de onkosten te bestrijden en daarom besloten werd, voor elke vordering voortaan een declaratie in te dienen; nadat de bibliotheek-commissie de aanwezigen omtrent den stand der bibliotheek had ingelicht, en de Redactie van het Jaar-

boekje de zeldzame traagheid bij het terugzenden der informatiekaarten aan de kaak gesteld, werd de bijeenkomst in toto overgeplant naar de Markt waar de deelnemers zich meer spiritueele vrijheden veroorloven konden.

Het eerste gedeelte van den Zaterdagmorgen was gewijd, aan de voorstellen tot reorganisatie van het secretariaat. Sanders nam hierbij de taak op zich het voorstel nader toe te lichten en te verdedigen tegen de ingebrachte bedenkingen. De laatste waren van tweeerlei aard. In de eerste plaats vond de Beer het bedrag aan het secretariaat ten koste gelegd buiten verhouding tot de jaarlijksche inkomsten en maakte een (verkeerde) vergelijking met de Mij. t. b. d. Geneeskunde wat betreft de financieele opzet, die door Sanders dan ook afdoende weerlegd werd. Ook de motiveering van het voorgestelde bedrag was alleszins plausibel: de werkzaamheden, willen deze ook in de toekomst, naar behooren verricht worden, eischen meer tijd dan de praktijk overlaat. Wil de secretaris zijn functie serieus waarnemen, dan zal hij een deel van zijn praktijk moeten opofferen, waarvoor hij dient te worden schadeloos gesteld. Hij moet het secretariaat beschouwen als een deel van zijn werkkring en alleen als hij daarvoor een redelijke vergoeding ontvangt, kan de Mij. verlangen dat hij de zaken behartigt zooals het behoort. Een aldus beheerd secretariaat zal anderzijds tot besparing op bepaalde uitgaven leiden, door concentratie der werkzaamheden. Nadat ook nog Bakker gewezen had op de beteekenis van een goed secretariaat, waar het leeuwendeel der aangelegenheden voorbereid en zelfs afgedaan, wordt (hij vergeleek den functionaris met den secretaris in de gemeente, de stille werker achter de schermen van B. en W.) waren de aanwezigen wel overtuigd op deze wijze waar voor hun geld te zullen krijgen. Meer bedenkingen werden geuit tegen het semi-ambtelijk karakter, dat voortaan deze functie zou hebben en de uitzonderingspositie waarin de titularis zou komen te verkeerem. Terecht werd daartegen door de

beide verdedigers achter de groene tafel aangevoerd, dat de behoorlijke waarneming van het secretariaat zoo veel kennis van zaken vereischt, dat het veel tijd vordert voor iemand zich voldoende heeft ingewerkt. Continuïteit in deze functie is dan ook zoowel voor dengene die haar bekleedt als voor de Mij. een eerste vereischte. Visser meende dat voldoende administratieve hulp het handhaven van den ouden toestand mogelijk zou maken; ook Nord vond de tijd voor een semi-ambtelijken secretaris nog niet gekomen en wenschte dit tot uitdrukking te brengen, door het woord bezoldiging te vervangen door toelage, welk amendement door het hoofdbestuur werd overgenomen.

Evenzeer vond de door het hoofdbestuur voorgestane benoeming van den secretaris uit een voordracht welke slechts één naam bevat (althans in de praktijk zou zich dat wel als regel voordoen) van verschillende zijden bestrijding.

Men zag daarin een verkorting van het recht der vergadering, die aldus voor een voldongen feit geplaatst zou worden. Van hoofdbestuurzijde werd daar tegen opgemerkt, dat het niet gemakkelijk zal zijn steeds meerdere kandidaten te vinden, die zich bij een dergelijke wijze van benoeming beschikbaar willen stellen. Bovendien is de secretaris iemand, waarmee het hoofdbestuur steeds moet samenwerken en voor een vlotte functioneering van het hoofdbestuur is het gewenscht dat dit de geschikte persoon kiest.

Hoeveel vertrouwen Nord ook in het zittende kabinet had, hij wenschte het monopolistisch karakter van het voorstel, ten aanzien van de keuze van een secretaris niet voor de toekomst te aanvaarden en diende ten slotte een amendement in, behelzende, dat een voordracht minstens twee namen moet bevatten, gelijk voor de andere D. B.-functies. Bij de artikelsgewijze behandeling, werd dit voorstel met aanzienlijke meerderheid aangenomen. Volledigheidshalve zij nog aangestipt dat het in de bedoeling van het H.B. ligt het D.B. uit 4 personen te doen bestaan, waaromtrent voorstellen in bewerking zijn, die feitelijk een bestendinging beoogen van den

bestaanden toestand, dat ook de vice-voorzitter deel daar van uitmaakt.

In vele gevallen brengt de nacht raad, zoo ook inzake het principiëele standpunt der B.O.U.T. Sanders had een deel van den voor nachtrust bestemden tijd besteed aan het formuleeren van een motie waarin de kwestie op alles-omvattende wijze geredigeerd tot uitdrukking was gebracht. Zij luidde als volgt:

„De Algemeene Vergadering,

„Overwegende, dat de onbevoegde uitoefening der tandheek., waaronder ook de tandvervangkunst verstaan moet worden, in het algemeen in het nadeel der patiënten strekt,

dat derhalve bestrijding en beteugeling dier uitoefening een algemeen belang moet worden geacht,

dat dit belang slechts kan worden begrepen wanneer een juist inzicht in de zich hierbij voordoende vragen aanwezig is,

dat zij om die reden, gelijk te voren, het verschaffen van dit inzicht aan buitenstaanden tot de plichten rekent welke de Ned. Mij. tot bev. d. Tandheekkunde te vervullen heeft,

verzoekt het Hoofdbestuur en de commissie B.O.U.T., om, ook lettende op den toestand welke zal ontstaan na in werking treden der wijziging 1925 van de wet op de uitoefening der tandheekkunst, zich bij voortdoring aan de uit deze overwegingen voortspuitende taak der Maatschappij te blijven wijden.”

Zoo op het eerste gehoor kon deze motie de aanwezigen maar matig bekoren, zoodat Bakker ook een motie indiende waarvan de formuleering aan duidelijkheid prima vista niets te wenschen overliet:

„De Alg. Verg. spreke uit dat naar hare meening de strijd tegen de onbevoegde uitoefening door haar in de eerste plaats wordt gevoerd in het belang der Volksgezondheid en overwegingen van enger vakbelang in deze pas een tweede plaats mogen innemen.”

Verschillende aanwezigen hadden tegen het laatste deel van deze motie overwegend bezwaar: zoo betoogden Buisman en Van der Molen, dat uitsluitend het algemeen belang den doorslag mocht geven en zij wenschten de motie Bakker dan ook in die richting gewijzigd, ondanks de zienswijze

van Klinkhamer, dat het algemeen belang en het groepsbelang zich in deze aangelegenheid niet laten scheiden. Immers, zoo verklaarde hij, wanneer wij een „indringer” uit ons vak verwijderen, dan doen wij dat niet uit egoïsme, maar uit een oogpunt van orde. De onbevoegden brengen de tandheelkunde op een lager niveau omdat zij niet evenwaardig zijn opgeleid, hetgeen zoowel schadelijk voor de gemeenschap is als voor het aanzien van de tandheelkunde. Bovendien vallen deze lieden buiten het groepsverband en dus ook buiten het bereik van tuchtmaatregelen.

Middelertwijl was men met de redactie van Sanders' motie wat meer vertrouwd geraakt en de vaderlijke verdediging deed de rest. Hoe wij ook de bestrijding der onbevoegde uitoefening aanvoelen, aldus lichtte hij nader toe, zoo beschouwen wij haar allen als een ongetwijfeld algemeen belang. Dat ook het beroepsbelang er door gediend wordt, valt niet te ontkennen. Nu kan men een verschillend standpunt innemen, doch hij achtte het niet noodig, dat de vergadering ten aanzien daarvan een beslissing nam. Zijn motie omzeilde die moeilijkheid. Door haar wijdere strekking verdiende zij de voorkeur boven die van Bakker; zij constateert alleen de bestaande toestand en raadt aan den eens ingeslagen weg te blijven volgen. Verder achtte hij het beter, van dikke woorden tegenover de buitenwereld geen gebruik te maken.

Nadat Bakker zijn motie had teruggenomen en Kaiser's voorstel om de woorden: „in het algemeen” te laten vervallen (hij zag daarin een verzwakking, die alle effect tegenover buitenstaanders te niet deed) na bestrijding met het argument; dat niemand kan volhouden dat elke behandeling door onbevoegden in het nadeel der patiënten is, verworpen was, werd de ongewijzigde motie Sanders met algemeene stemmen aangenomen.

De verkiezing van leden voor den Raad van Beroep leidde daarna de gedachten in andere richting. *l'Embarras du choix* (de Mij. telt 426 leden!) kostte menig hoofdbreken, daar het H.B. volgens het oude recept geen candidaten distribueerde.

Toch verschenen, dank zij ongeorganiseerd overleg, Switters en Van Hasselt linea recta uit de stembus, terwijl in een herstemming tusschen Blauw en Sanders, eerstgenoemde de zege behaalde.

Daarna kwamen de plaatsvervangende leden aan de beurt, waarvoor Sanders en Buisman de gunst verwierven en na herstemming Kocken (Groningen).

Het slot vormden de wijzigingen van het huishoudelijk reglement, waarvan de wenschelijkheid, in de praktijk gebleken, door Bruske tegen critiek uit de vergadering werd verdedigd. Van der Molen uitte de vrees dat door de voorgestelde wijzigingen ten slotte het werk op de schouders van enkele menschen terecht zal komen met minder gunstige resultaten. Ook Van Andel en Visser liepen niet over van enthousiasme, doch Nord stelde den critici voor om vertrouwen te stellen in de commissie die deze voorstellen had ontworpen en er zelf mee zal moeten werken. Het resultaat was dan ook dat de vergadering behoudens nadere redactiewijzigingen, die aan de prudentie van het H.B. worden overgelaten de voorstellen aanvaardde, waarna de leiding overging in handen van Blaauw voor de afwikkeling van het excursieve deel der werkzaamheden.

B.

Over dit excursieve deel kunnen wij nog melden, dat na een weldadig aandoende lunch, God Pluvius ons gunstig gezind werd en om 3 uur bij mooi weer een autotocht werd ondernomen door het prachtige Walcheren, waarna in Hotel Britannia te Vlissingen werd gedineerd.

Verschillende tafelsprekers vonden daar o.m. de gelegenheid om — onder algemeen applaus — Collega Blaauw, die op onovertrefbare wijze de regeling van het geheel verzorgd had, woorden van dankbare hulde te wijden.

Het geanimeerde samenzijn werd in de tjokvolle balzaal tot vroeg in den morgen voortgezet, en velen vertrokken dien Zondag met spijt, omdat hen de gelegenheid ontbrak nog wat langer te verwijlen op dit mooie en gastvrije eiland! N.